

Over geloof, hoop en liefde

SEIJA BERENDS

1

Het belooft een mooie dag te worden. In het veld langs het Jagerspad deinen de glanzend, gele korenhalmen, zwaar van het gerijpte zaad, en gereed om gemaaid te worden. Erboven zindert de vochtige lucht in de warmte van de opkomende zon.

Op het moment dat de haan zijn schorre roep laat horen, zwaaien de grote schuurdeuren van de boerderij wijd open. Even daarna rijdt de boer de combine naar buiten om de oogst binnen te gaan halen.

Ook de deur van het lage huis aan de andere kant van de weg wordt geopend, en aarzelend stapt Mira naar buiten om de kippen los te laten. Haar ogen knipperen even tegen het helle daglicht, na de schemer van de huiskamer. Groetend steekt ze haar hand op als boer Hasselt haar richting uit kijkt. Dan dwaalt haar blik over het zonovergoten veld. Ze zal ze straks missen, die glanzende korenaren, op de plek waar morgen alleen maar een donker stoppelveld te zien zal zijn. Maar dat is niets vergeleken met het benauwde gevoel dat de hele ochtend al in haar maag kramp. De pijn om het afscheid van Jessica die vandaag het ouderlijk huis gaat verlaten. Hoewel Mira altijd heeft geweten dat het eens zou gebeuren, doet het toch pijn. Jessica is haar enige kind. Achttien is ze nu, veel te jong om op zichzelf te gaan wonen, volgens Mira's moeder, want wat moet zo'n meisje alleen in een grote stad. En eigenlijk moet Mira haar gelijk geven, maar uiten doet zij het niet. Ze begrijpt ergens wel dat Jessica verlangt naar vrijheid. Ze wil zich losmaken van de knellende banden die, hoe liefdevol ook, haar benauwen. Jessica wil verder kijken dan het stille dorp waar zij is opgegroeid. Zich ook losmaken van het huis aan het Jagerspad waar ze samen met haar moeder en grootmoeder woont. En diep in haar hart heeft Mira bewondering voor haar dochter, dat zij wel doet wat Mira nooit gedurfd heeft. Toch heeft Mira de afgelopen nacht nauwelijks geslapen, terwijl alle herinneringen uit Jessica's leven aan haar voorbijgingen, herinneringen aan de tijd dat ze geboren werd, en Lans er nog was. Toen ze opgroeide als peuter en kleuter, later het school-

kind. Ook aan de puber die ze werd, en het meisje dat opgroeide tot de jonge vrouw die ze nu is. Vanaf vandaag is Jessica niet meer het kind dat thuis woont. Vandaag wordt die periode afgesloten. Maar ze blijft Mira's dochter, hoe dan ook.

Automatisch opent Mira het nachthok, en de kippen zoeken luid kakelend hun vrijheid. Dan strooit ze een paar handen voer tussen het gras en haalt de eieren uit het hok. Drie stuks, voor ieder een bij het ontbijt. Anders alleen op zondag, nu als extra vanwege Jessica.

Als ze de eieren naar binnen brengt, is moeder reeds bezig de tafel klaar te maken. „Morgen moeder. Is Jessica nog niet wakker?”

„Morgen kind. Ja, ik hoorde haar al in de badkamer.”

Mira pakt een pannetje dat ze met water vult, en zet de kookwekker op vijf minuten. Op hetzelfde moment klinken Jessica's vlugge voetstappen op de trap. „Hallo mam, oma, het wordt vandaag prachtig weer.” Haar ogen glanzen alsof ze naar een feest gaat.

Mira wil dat niet zien, niet die blij verwachting om het grote avontuur dat Jessica tegemoet gaat. Ze pakt de theepot en schenkt de glazen vol. „Heb je alles ingepakt?” vraagt ze overbodig.

„Ja alles. 'k Heb zelfs mijn bed afgehaald.” Daarbij glimlachen ze allebei terwijl ze denken aan Jessica's steeds terugkerende nalatigheid, nu echter niet meer belangrijk.

Jessica pakt een boterham. Meestal hapt ze die zo op als ze haast heeft. Maar nu wacht ze, een beetje aarzelend, alsof ze begrijpt dat het vandaag anders is. Automatisch vouwt ze dan ook haar handen als oma even opkijkt en hetzelfde doet. Zij zal haar kleindochter niet zomaar laten vertrekken. Niet zonder Jessica iets mee te geven, iets blijvends om in haar hart te sluiten op haar reis, namelijk haar geloof in God. Jessica's oma wil haar er op deze laatste morgen nog even aan herinneren dat een leven zonder geloof niets waard is. En in

eenvoudige woorden vraagt ze God voor Jessica te willen zorgen nu zij dat niet meer kunnen doen.

Na die woorden voelt Jessica zich wat ongemakkelijk. Het past niet meer in haar tijdsbeeld, zeker niet op dit moment, nu ze staat te popelen om haar nieuwe leven te beginnen. Maar haar oma meent het goed. Toch is ze blij als ze van tafel kan opstaan en haar rugzak naar beneden kan halen. Nog een laatste omhelzing voor oma en een dikke pakkerd voor Mira die haar naar de weg brengt.

Terwijl Mira haar dochter nakijkt staan de laatste handelingen van Jessica in haar geheugen gegrift. Bijvoorbeeld hoe zij haar rugzak om haar schouders slingerde, alsof ze tegelijk een juk van zich afwierp. Ook haar kaarsrechte houding toen ze naar de bushalte liep. Net als haar vader, ging het op dat moment door Mira heen. Lans ging eveneens zijn eigen weg, zonder op of om te kijken. Nu zes jaar geleden, op net zo'n mooie zomerdag als vandaag. Wat Jessica betreft, het is een natuurlijk proces als kinderen de deur uitgaan. Bij Lans lag dat anders. Zijn vertrek was als een verraad. Hij liet zijn gezin in de steek en koos voor zichzelf. Door het afscheid van Jessica komt plotseling al het verdriet van toen weer naar boven. Het liefst zou Mira toegeven aan dat verdriet, en haar tranen de vrije loop laten. Maar ze moet sterk zijn en de draad weer oppakken net zoals ze gedaan heeft toen Lans vertrok. Indertijd voor Jessica, nu voor haar moeder. Want ook Mira moet doorgaan met haar leven, hoe dan ook. Al zal Jessica hier niet meer wonen, moeder rekent wel op haar.

Mira keert zich om en loopt langzaam naar binnen, waar de stilte haar tegemoet komt. Even kijken moeder en dochter elkaar aan, zonder woorden. Maar beiden voelen ze nu al hetzelfde gemis.

Met gemengde gevoelens stapt Jessica in de bus die haar naar het station zal brengen. Ze ziet het smalle gezicht van haar moeder voor zich, ook haar ogen, een beetje droevig, vragend eigenlijk. Ze vroeg echter niets. Datgene wat ze van Jessica wilde weten, daar heeft ze al meermalen naar gevraagd, zoals: Als je me nodig hebt, zul je me dan bellen? Of: Als het

tegenvalt, kom je dan terug? Dat laatste zal Jessica niet gauw doen. Stel je voor, met hangende pootjes weer naar huis. Nee, dat nooit. Trouwens, wat zou er tegen moeten vallen? Toch had ze een beetje met haar moeder te doen toen die haar nakeek. Daarom heeft Jessica maar niet meer omgekeken. Dat bidden van haar oma werkte al zo op haar zenuwen. Toch wel lief van haar. Oma houdt vast aan de oude tradities. Haar moeder ook, hoewel Mira toch niet echt oud is, nog maar net veertig. Maar ze gedraagt zich oud, en dat komt omdat ze nooit verder weg geweest is dan het dorp waar ze is opgegroeid. Haar vader was anders. Hij zocht het avontuur, wilde graag reizen, andere landen bezoeken en daar ook gaan wonen, samen met zijn gezin dan. Het is er nooit van gekomen. Waarom haar ouders zijn gescheiden weet Jessica niet precies. Wel dat ze heel verschillend waren, haar vader luchthartig, haar moeder heel serieus. Ze zullen vroeger toch wel van elkaar gehouden hebben, anders waren ze niet getrouwd. Of het kwam doordat haar vader niet zo kerks was? Maar dat wisten ze van tevoren. Toen haar vader pas weg was miste Jessica hem vaak. Zeker de uitstapjes die ze samen maakten. Nu vergeet ze hem weleens. En heel soms heeft ze er wel een beetje begrip voor dat haar vader voor zijn vrijheid koos. Zo gezellig was het niet altijd thuis. Een heel verschil met Geertje en Rineke, Jessica's vriendinnen. Daar was het altijd een gezellige boel met al die kinderen. Jessica ging daar graag heen. Eén kind is niet veel. Jessica had zelf ook graag een broertje of zusje willen hebben. Maar ja, ze kwamen nu eenmaal niet. Als zij nog eens trouwt, hoopt ze dat ze een groot gezin krijgt, dat lijkt haar geweldig. Maar voorlopig nog niet. Jessica wil eerst van alles beleven.

Op het station koopt ze een kaartje, enkele reis Groningen. Door dat kaartje heeft ze echt het gevoel dat ze hiermee een stuk van haar leven achter zich heeft gelaten. Vanaf vandaag zal ze haar eigen weg gaan en haar eigen beslissingen nemen. Het zal niet altijd even gemakkelijk zijn, maar ze wil er iets moois van maken, dat weet ze zeker.

Al snel rijdt de trein Groningen binnen. Daar is het zoeken naar de bus die Jessica nog noordelijker moet brengen. Ze zal echter nog twintig minuten moeten wachten voordat die vertrekt. Zittend op het bankje kijkt ze naar de gezellige drukte om haar heen. Voortaan zal ze in deze omgeving haar dagen slijten. Ze heeft al kennism gemaakt met haar werkgever, Toon Buskamp, zoals hij zich voorstelde. Maar Jessica zal hem netjes ‘meneer’ noemen. Via een advertentie, waarin een assistente in een kantoor- tevens boekhandel werd gevraagd, is ze aan deze baan gekomen. Het lijkt haar leuk en afwisselend. Ze is dol op boeken en houdt van mensen om haar heen. Geertje en Rineke, haar vriendinnen, zijn maar wat jaloers dat zij zo vlug een baan heeft gevonden. En bovendien nog een eigen huisje. Dat laatste stelt echter niet zoveel voor. Het is een piepkleine tussenwoning, een van vier arbeidershuisjes onder een kap, in een dorp verderop. Via een oom van Geertje, die in Groningen woont, kon ze dit huren. Hij heeft haar ook geholpen met verhuizen. Samen met haar moeder heeft Jessica de boel schoongemaakt, ook hard nodig was. Veel spullen heeft Jessica nog niet, maar ze kan zich behelpen met wat overgebleven meubeltjes die afkomstig zijn van haar oma.

Daar komt de bus, en Jessica kan alvast plaatsnemen. Maandag begint ze aan haar nieuwe job. Dit weekend kan ze aan haar huis besteden. Haar huis, het lijkt heel wat. Jessica is er echter maar wat blij mee. En als alles op zijn plaats staat, moet haar moeder maar eens komen logeren. Ze rijden de stad uit het vlakke land door. Uitgestrekte weilanden en grazende koeien. Ook veel schapen. Toch weer anders dan het grasland van Hasselt dat omringd is door bomen en struiken. Ook de roodkleurige huizen hier zien er anders uit en niet zo gezellig als bijvoorbeeld hun eigen huis aan het Jagerspad. Dat maakt toch altijd een knusse indruk met dat overhangende dak en de luiken voor het raam. Of het komt door al die bloemen in de tuin, het werk, en tevens de hobby van Mira, evenals de kruidentuin achter het huis. En het bos natuurlijk dat even voorbij hun huis begint. Hier is alles open met een weids uitzicht, en wolkenluchten boven de vele sloten die het weiland doorkruisen. Och, ieder landschap heeft z'n eigen charme. Het ligt er

maar aan of je er thuisvoelt. Hè, Jessica heeft er opeens zin in. De bus stopt daar waar het dorp begint. Jessica groet de chauffeur en steekt de drukke weg over. In de rechte Dorpsstraat valt geen levend wezen te bekennen, dan alleen een hond die haar bijna aanvliegt als ze zijn huis passeert. Een leuk welkom is anders, denkt Jessica terwijl ze hem met een armgebaar wegjaagt. Ze loopt verder langs een klein café waarachter een molen staat, met rechts van haar een voetbalveld, dat er nu echter verlaten bij ligt. Dan steekt ze het dwarswegje over waar voorbij de vier huisjes staan. Haar huis. Met een gevoel van trots kijkt Jessica ernaar. Ze moet achterom, langs het huis van haar burens om bij de ingang te komen. Het huisje heeft namelijk alleen maar een achterdeur. Daar staat haar fiets al te wachten. Die is meegegaan met de spullen. Bij het buurhuis is niemand te zien. Eigenlijk had ze een klein welkom verwacht, of alleen maar een groet. Maar misschien zijn de mensen hier niet zo hartelijk. Ze zal er wel aan wennen. Het is een beetje klam in huis, en het ruikt wat muf, zeker nog vanwege het pas opgeplakte behang. De meubels staan kriskras in de kamer. Daar zal ze eerst aan beginnen. Haar bed is al boven, onder de schuine balken. In de kleine keuken staat het gasstel uitnodigend te wachten. Nadat ze de ramen heeft opengezet pakt ze de ketel voor een eerste kop thee in haar eigen huis.

Intussen is Mira bezig in haar tuin. De grote vakantie is twee weken geleden al begonnen, en de peuterspeelzaal waar Mira als leidster werkt is gesloten. Nu heeft ze mooi de tijd om haar oogst binnen te halen, al is dat niet veel. Voor hun kleine gezinnetje is het echter meer dan genoeg. De boontjes moeten geplukt worden, evenals de rijpe peren voordat die op de grond vallen. Ze geeft haar moeder het schaaltje met bonen zodat zij die kan afhalen. Ze zullen er nog van overhouden nu er weer een mond minder is. Toen Lans pas weg was vergiste Mira zich ook vaak in de hoeveelheid. In het begin vroeg ze zich weleens af of hij wel goed voor zichzelf zou zorgen. Een malle gedachte, begreep ze meteen. Een vraag die geen andere vrouw in dezelfde situatie zich zou stellen. Ook betrapte ze zich er vaak op dat ze naar hem verlangde. De eerste tijd voelde Mira zich ontheemd, stuurloos, ook gekwetst natuur-

lijk. Maar welke vrouw die zoiets overkomt zou dat niet zijn? Voor moeder heeft ze zich goed gehouden, ook voor Jessica, en zich sterker voorgedaan dan ze in werkelijkheid was. Jessica mocht er niet onder lijden, heeft ze zichzelf beloofd. Of ze daarin geslaagd is weet Mira niet. Wel heeft ze Jessica altijd laten weten dat zij haar nooit in de steek zal laten. Onbewust staat Mira even stil als ze aan Lans denkt. Ook aan hoe gelukkig ze was toen ze elkaar pas leerden kennen.

Ze ontmoette hem voor het eerst toen hij langs haar ouderlijk huis liep waar Mira bezig was in de voortuin. Op een van zijn tochten was hij gestrand in het stille dorp waar Mira woonde. Zijn tentje stond op de camping niet ver bij hun huis vandaan. Na een praatje en een glas water vervolgde hij zijn weg. Die ontmoeting herhaalde zich echter, en daarna vaker. Langzaam bloeide er iets op tussen Lans en Mira. Mira's ouders waren niet blij met de ontstane vriendschap. Ze deden er alles aan om Mira van haar plan af te brengen die jongen steeds te ontmoeten. Lans was volgens hen geen partij voor Mira. Ze vonden hem te vrij en te avontuurlijk. Na zijn vakantie vertrok hij weer naar zijn eigen woonplaats in België, even over de grens. Maar hoe gewillig en volgzzaam Mira ook altijd was, ditmaal deed ze haar eigen zin. Uiteindelijk hebben haar ouders Lans toch maar geaccepteerd, ondanks zijn vrije opvattingen. Toen hij een baan kon krijgen als technisch medewerker bij het ziekenhuis in Hoogeveen, wilden Lans en Mira het liefst zo snel mogelijk trouwen. Die kans kregen ze toen de oude Hasselt overleed en zij het huis aan het Jagerspad voor een zacht prijsje konden kopen. Er moest alleen heel veel opgeknapt worden. Mira gaf haar baan als kleuterjuf op, en samen wierpen ze zich op de klus. In de loop der jaren is er veel veranderd in het huis. Als Mira aan die tijd terugdenkt, herinnert ze zich die misschien wel als de gelukkigste periode van haar leven. Zeker toen Jessica zich aankondigde. Mira dacht dat Lans zijn draai inmiddels wel had gevonden. Maar na verloop van jaren kwam zijn oude verlangen naar avontuur weer naar boven.

In het begin deed hij steeds pogingen om Mira daarin mee te slepen. Toen hij begreep dat ze er niets voor voelde veranderde Lans van de vrolijke jongen in een wat stille nukkige man. Dat was te meer het geval toen Mira's vader ziek werd en zij de zorg voor haar ouders op zich nam. Haar broer Jurgen die drie jaar ouder is, woonde te veraf met zijn gezin om steeds bij te springen. Nadat haar vader was overleden stond Mira erop om haar moeder in huis te nemen, zodat ze niet steeds heen en weer hoefde te fietsen. Dat heeft de kloof die tussen Lans en haar al was ontstaan dieper gemaakt, denkt Mira nu weleens. Misschien heeft zij toen te weinig rekening met hem gehouden, en alleen aan haar eigen plicht gedacht.

Lans had zich zijn leven waarschijnlijk anders voorgesteld dan. En langzamerhand beseftte Mira dat ze hem aan het verliezen was. Op een dag bekende hij dan ook dat hij het thuis niet meer uithield, en zo niet verder wilde gaan. En, nee, biechtte hij haar op toen ze hem ernaar vroeg, hij hield niet meer van haar, niet zoals het zou moeten zijn.

Bij die woorden was het alsof de grond onder Mira's voeten wegzakte. „En Jessica dan?” kon ze er nog net uitbrengen. Jessica zou hij toch geen verdriet willen doen, dacht ze verbijsterd.

„Ik zal haar niet van je afnemen,” was zijn antwoord.

Om Jessica is hij nog een halfjaar gebleven, tot zij naar de middelbare school zou gaan. Toen heeft hij de knoop doorgehakt. En op een mooie zomerdag is hij vertrokken, voorgoed. Zelfs Jessica was niet in staat hem thuis te houden. Sinds die dag heeft Mira hem niet meer gezien. Het contact bestaat alleen nog via Rogier, Lans' broer, die Mira iedere maand een kleine toelage doorstuurt. Dit bedrag legt Mira echter opzij voor Jessica, voor later. Zijzelf wil er niets van hebben, zoveel trots bezit ze nog wel. Mira was weer werk gaan zoeken als kleuterjuf. Maar aangezien het hele onderwijssysteem in die tijd was veranderd, kwam ze niet aan de slag. Later kon ze wel terecht als leidster van de peuterspeelzaal in het dorp. Daar werkt ze nog steeds en naar genoegen. Mira is blij met haar werk. Ze wil bezig zijn en vergeten wat had kunnen zijn. Nu

Jessica weg is, zal ze dat zéker nodig hebben. Want Mira is erachter gekomen dat je in het leven soms moet buigen voor krachten die sterker zijn dan jij. Evenals die korenhalmen die moeten buigen onder de druk van de machine. Maar vallen wil Mira niet. Het leven is immers waard om geleefd te worden, al is ze nu weer even uit balans.

Met moeite maakt Mira zich los van haar overpeinzingen als ze haar moeder hoort roepen.

Het is een paar weken later als op een ochtend de telefoon gaat. Het is meneer Bekking, dorpsgenoot en tevens ouderling van de kerk. Vandaag moet hij voor zaken naar Groningen. En zoals hij Mira al beloofd had, zal hij een pakje meenemen om dat aan Jessica te brengen. Het pakje ligt al een paar dagen klaar, en Mira zegt dat ze binnen tien minuten bij hem is.

„Dat is meneer Bekking,” vertelt ze moeder, „vandaag gaat hij naar Groningen. Hij vroeg om het pakje voor Jessica.”

„Heb je de koekjes er wel bij gedaan?” wil moeder weten.

„Ja natuurlijk,” antwoordt Mira wat ongeduldig, „en het blik met de worstjes ook. Ik hoop wel dat ze het vest leuk vindt dat ik gekocht heb.”

„Waarom zou ze het niet leuk vinden?”

Mira haalt haar schouders op. „Die jonge meisjes hebben nu eenmaal een andere smaak dan wij.”

„Als het maar warm is, daar gaat het om,” vindt moeder. „Jij was altijd blij als je iets nieuws kreeg.”

Mira lacht even. „Ja ik, ik durfde vroeger nooit iets te zeggen.”

„Wat nou, jij was gewoon een lief gehoorzaam meisje.”

„Misschien had ik wat meer van me af moeten bijten, zoals Jessica weleens deed.”

„Het kind is teleurgesteld vanwege haar vader,” stelt moeder vast. „Jij was tevreden, maar jouw vader zorgde dan ook goed voor zijn gezin.”

Mira bijt op haar lip, dat is een verwijzing naar Lans die zo heel anders was dan haar eigen vader. „Ik hield van Lans,” verdedigt ze zich terwijl ze een stukje brood verkrumelt.

„Jij had toen een jongen moeten zoeken uit onze eigen kring,” antwoordt moeder wat bitter.

„Alsof die allemaal zo geweldig zijn,” werpt Mira tegen. Het is altijd hetzelfde, denkt ze daarbij. Nog steeds het verwijt dat ze Lans nooit had moeten trouwen. Indertijd hebben vader en moeder van alles geprobeerd om Mira van gedachten te doen veranderen. Misschien was dat de enige keer dat zij tegen hun wens inging. Later heeft Mira zich echter weleens afgevraagd of haar ouders toch gelijk hadden. Er was te veel verschil tussen haar en Lans. Haar ouders waren strenggelovige mensen, iets wat bij Lans niet het geval was. Op aandringen van Mira zijn ze wel in de kerk getrouwd. En Jessica hebben ze ook laten dopen. Bovendien heeft het kind op een christelijke school gezeten. Lans vond dat prima. „Kan nooit kwaad,” was hij van mening. Toch had Mira vaak het gevoel dat dat niet genoeg was. Maar als ze daar met Lans over wilde praten, wuifde hij het weg. „Jij bent veel te zwaar op de hand,” zei hij daarbij, en: „Wat jij moet doen, is wat meer lachen en plezier hebben. Het leven is al zo kort. Het gaat er immers om dat je góéd leeft.”

Ondanks alles was Mira tevreden, en gelukkig met haar gezinnetje. Nu heeft ze alleen haar moeder nog en is ze nog steeds de volgzame dochter die ze vroeger was. Jurgen, haar broer, deed wél wat hij wilde. Maar hij was een jongen, en hem werd niet zo snel iets kwalijk genomen. Misschien had zij vroeger ook meer voor zichzelf moeten opkomen. Maar ach, wat heeft het voor zin om zo te denken, voor Mira zal er niet veel meer veranderen. Jessica heeft het in ieder geval anders aangepakt. Als Mira zich omkeert, ziet ze haar moeder, vanwege haar pijnlijke heup, moeizaam overeind komen. Meteen zakt haar ergernis weer. Haar ouders hebben uiteindelijk ook gedaan wat ze dachten dat goed was.

Bekking komt juist zijn huis uit als Mira van de fiets stapt.

„Net op tijd zie ik,” merkt ze op.

„Ik had langs je huis willen rijden, maar je bent me voor,” glimlacht Bekking. „Geef het pakje maar hier. Staat het adres van die zaak erop?”

Mira knikt. „Het is al mooi dat u het mee wilt nemen.”

„Je kunt zelf ook meerijden,” biedt Bekking joviaal aan. „Dan kom ik je daar in de loop van de middag wel weer ophalen.”

„Nee nee, Jessica moet werken, en dan heb ik er niets aan.”

„Andere keer dan maar, als ik weer naar Groningen moet.”

„Wie weet. Doe haar de groeten, en alvast bedankt.”

Bekking legt het pakje op de passagiersstoel naast zich, en kijkt Mira nog even na als ze opstapt. Hij schudt zijn hoofd. Jammer van zo'n jonge vrouw, nu zit ze daar alleen nog maar met die moeder. Er zou eens een flinke kerel moeten komen die voor haar gaat zorgen. Die ander heeft het mooi af laten weten. Ach, het was best een geschikte knaap, alleen niet in de ogen van haar ouwelui, natuurlijk ook omdat hij niet bij hun kerk hoorde. Als ze een beetje geduld met hem hadden gehad, was het misschien nog wel voor elkaar gekomen. Dat vrouwtje is nu in zekere zin de dupe. Niemand weet waar die man is gebleven. Hij heeft zijn plicht verzaakt, ook als vader. Als Bekking aan zijn eigen dochters denkt, voelt hij zich bevoorrecht. Iedere week komen de meiden langs met de kleintjes. Het is maar de vraag of Mira die dochter van haar nog vaak zal zien.

Dan start hij de motor, zwaait naar zijn vrouw, en gaat er eens goed voor zitten. Hij heeft een lange rit voor de boeg. Jammer dat zijn vrouw niet meegaat. Maar zij heeft wel iets leukers te doen als de kleinkinderen komen. Hij lacht even en geeft gas.

In een van de zijstraten van het grote marktplein is het nog rustig op deze maandagmorgen. Die rust zal na de middag spoedig verdwijnen, nu het weer zich nog goed houdt. De winkeliers hebben hun deuren wijd opengezet om het publiek

te lokken. De oude vertrouwde panden geven iets gezelligs aan de smalle straat waar het winkelend publiek geniet van de etalages. Met name de boekhandel van Toon Buskamp heeft een grote aantrekkingskracht, zeker op de studenten die de stad bevolken. Maar ook de middenmoot, jongelui tussen de dertien en achttien die straks aan hun nieuwe schooljaar gaan beginnen. Ze kijken wat neerbuigend naar de brugpiepers die trots hun schoolbehoeften komen uitzoeken en nog helemaal niet meetellen in hun ogen.

In het oude pand is Jessica bezig de boeken op een rijtje te zetten en de toonbank op te ruimen. Dan stelt ze de kassa in en legt ze een rol inpakpapier klaar. Daarna zet ze de laatst binnengekomen boeken in de computer.

„Lukt het een beetje?” vraagt haar baas, terwijl hij even over haar schouder meekijkt.

Jessica knikt. „Moet ik al koffiezetten?”

„Doe maar rustig aan,” antwoordt Buskamp terwijl hij naar achteren loopt om daar de boel te ordenen. Hij is best tevreden met zijn nieuwe hulp. Jessica is een gewillig meisje en bereid om zijn advies op te volgen. Ze is inmiddels ook de trekpleister van de zaak geworden, heeft hij al opgemerkt. De studenten die hij tot zijn klantenkring mag rekenen, willen graag door Jessica geholpen worden.

De klok van de Martinitoren laat twaalf krachtige slagen horen als Jessica de computer afsluit. Nu toch maar eerst koffiezetten. Ze heeft trek gekregen. Haar ontbijt vanmorgen stelde niet veel voor. De rit, vanuit het kleine dorp waar ze woont, heeft haar hongerig gemaakt. Ze heeft geboft met haar eerste baan. Haar baas is geduldig, en ze kan hem alles vragen. Als het haar bevalt, moet ze maar een cursus gaan volgen, om haar literaire kennis wat uit te breiden, heeft hij haar aangera- den. Hij zal het cursusgeld grotendeels voor zijn rekening nemen, heeft hij tevens beloofd. Dat is maar goed ook, want Jessica moet voorlopig zuinig aandoen. En de huur is aan de hoge kant voor het onderkomen dat ze huurt. Daarbij moest ze ook nog een maand vooruitbetalen, iets waar ze niet op had

gerekend. Het is dus nog wat krap aan. Maar morgen krijgt ze haar eerste loon uitbetaald. Het boodschappenlijstje ligt al klaar. Ze pakt de koffie en schept het bakje halfvol. Even later vult de koffiegneur de ruimte van het kleine keukentje. Het doet haar denken aan thuis, als Mira koffie ging zetten. Even verlangt ze weer naar het vertrouwde stekje. Zou ze dan terug willen? Nee, dat niet. Misschien alleen voor mam, ja, voor haar vond Jessica het wel vervelend om weg te gaan. Maar haar vriendinnen benijdden haar om haar pas verworven baan en haar woonruimte. En leuk in Groningen, ze zouden zo wel mee willen. Toch valt het Jessica weleens tegen dat ze nu alles zelf moet doen. Geen moeder die het eten klaar heeft als ze moe thuiskomt. Ook geen schoon stapeltje wasgoed in de kast, of iemand aan wie ze haar verhaal kwijt kan.

Ze schenkt de kopjes vol, pakt dan de boterham uit haar tas en zet er haar stevige tanden in.

Een uur later, als ook de andere winkels open zijn, wordt het langzamerhand wat drukker. Vanuit de deuropening staat Jessica het vrolijke geroezemoes te bekijken, terwijl ze zich koestert in de warme zon. Spoedig beginnen de scholen weer, en haastig worden de laatste inkopen gedaan, schoolbenodigdheden, zoals etuis met pennen en potloden, gum en puntenslijpers, agenda's en schriften. Ook leuke hebbedingetjes voor in de tas. Bij Toon Buskamp verkopen ze alles. Een stel studenten komt binnen om hun bestelling op te halen, die Jessica netjes inpakt. Een van hen, de oudste waarschijnlijk, wil ook nog een boekje bestellen over Erasmus, wat Jessica noteert. „De naam?” vraagt ze. Afwachtend kijkt ze hem aan. Hij leunt doodgemoedereerd op de toonbank. „Van Teylingen, Oscar van Teylingen. En jij?”

„Ik? Ik hoef niets te bestellen,” antwoordt ze kort.

Arrogant mannetje, vindt ze. Wel knap met dat donkere haar en die blauwe ogen.

„Je hebt toch wel een naam?” wil hij weten.

„Jessica,” zegt ze wat onwillig.

„Geen Groningse,” stelt hij vast, „eh, uit Drenthe misschien, of Overijssel, aan je uitspraak te horen.”

„Klopt, het eerste,” geeft ze toe.

„Als je de stad wilt leren kennen, houd ik me aanbevolen als gids,” biedt hij aan.

„Bedankt, maar dat ontdek ik liever zelf,” wijst ze af.

Hij richt zich op. „Dan niet.” De andere jongens gniffelen, en een geeft hem een klopje op de schouders. „Bot gevangen, Os?” Waarop ze gezamenlijk de winkel uitschuiven.

„Misschien kun jij beter een kansje wagen,” hoort Jessica het weerwoord nog. Ze moet er even om lachen. Meteen ziet ze een bekend figuur de winkel naderen. Verrast veert ze op. „Ha meneer Bekking, leuk om u hier te zien.”

Bekking lacht breeduit. „Zo deerntje, hoe gaat het ermee? Ik kom je de groeten van je moeder brengen, plus een pakje. Hier, alsjeblieft, ik moest toch in de buurt zijn.” Hij kijkt rond. „Kun je het hier nogal uithouden? Het is wel iets anders dan op het Jagerspad.”

Jessica krijgt een kleur van plezier. „Leuk, welbedankt. Ja, ik heb het best naar mijn zin. En hoe is het thuis, is er nog iets bijzonders gebeurd?”

„Niet dat ik weet, of het moet zijn dat de scholen weer zijn begonnen. En dat er een nieuwe leerkracht in de vierde klas is benoemd,” glimlacht Bekking.

Jessica denkt aan haar oude school aan het dorpsplein, aan juffrouw Hielkema die zij in de vierde had, en die later getrouwd is. Hè, nu verlangt ze toch weer even naar huis. „In ieder geval bedankt voor het pakje. Ik maak het thuis wel open.”

„Graag gedaan, en je doet je best maar, deerntje. Laat je nog maar eens zien in het dorp.”

„Doe ik,” zegt Jessica, „en groetjes aan iedereen.” Ze kijkt hem na. Toch leuk weer een bekend gezicht te zien. Thuis, noemde ze haar eigen onderkomen. Nou, echt thuis is het nog

niet. Wie weet hoe haar moeder haar mist. Waarom heeft haar vader haar ook in de steek gelaten? Als haar vader niet was weggegaan, zat zij nu niet zo alleen.

Om vijf uur zit haar tijd erop. De baas blijft nog een uurtje voor de laatste klanten. Via de buitenwijk rijdt ze langs het smalle wegje dat dwars door het land naar het dorp leidt. Twee ronde brugjes moet ze over voordat ze de rijweg nadert. Van hieruit kan ze haar huis al zien. Even later stapt ze af. Haar oude buurman staat, geleund op zijn stok, in zijn voortuintje. „Heui,” knikt hij vriendelijk.

Zijn vrouw, die op het houten bankje de peertjes zit te schillen, zegt: „Zo kind, zit het er weer op?”

„Dag,” groet Jessica, „het is hier nog lekker in het zonnetje.” Met haar fiets aan de hand loopt ze langs hun tuintje achterom. Daar zet ze haar rijwiel tegen haar eigen gevel, en stapt ze door de keukendeur naar binnen. Nieuwsgierig maakt ze het pakje open en haalt ze verrast de inhoud eruit. Een mooi roze vest en twee nieuwe handdoeken. Ook nog een pak koffie, een blikje worst en een pak koek. Met liefde ingepakt door haar moeder. Een kort briefje ligt tussen de vouwen van het vest, waarin Mira vraagt of ze het kan redden. En vertelt dat de koek en worst van oma afkomstig zijn. Veel liefs van mamma, staat eronder. Jessica glimlacht, net wat ze dacht. Ze houdt het vestje voor zich, de maat is perfect. Even snuffelt ze eraan alsof ze een bekend geurtje zoekt. Ze denkt aan thuis, hoe die twee vrouwen nu aan tafel zitten, een beetje eenzaam. Zij, Jessica, was anders ook niet altijd zo gezellig, moet ze toegeven. Sinds haar vader vertrokken is, is alles veranderd. De vreugde was met hem verdwenen. Dan bergt ze alles op en pakt ze de telefoon. „Hai mam, wat een verrassing, dat pakje. Ik ben er hartstikke blij mee. Ja, van oma ook, dat heb ik begrepen. Bedank haar maar. Ik kan het hier best redden, hoor. Maak je maar geen zorgen. Morgen krijg ik mijn salaris.”

„Ik mis je,” zegt Mira met een klein stemmetje, ondanks dat ze dat niet wilde zeggen.

„Ja, ik jou ook, mam, maar ik kom gauw een weekend langs, als ik nog geld overheb dan. Eerst de boodschappen halen. En mam, flink zijn, hoor. Ga ook maar eens iets leuks doen.”

Mira lacht even. „Morgen gaat de peuterspeelzaal weer open, dan kan ik er weer tegenaan. En deze week begint het kerkenwerk weer.”

„Nou ja, leuk is anders.”

„Ik ben er blij mee. Het is erg afwisselend.”

Jessica negeert Mira's uitleg. „Je zou hier eens naartoe kunnen komen,” merkt ze op. „Oma kan toch best een dag alleen blijven.”

„Ik zal wel zien,” ontwijkt Mira. „Heb je al gegeten?”

„Dat ga ik nu doen. Ik was van plan pannenkoeken te bakken.”

„Goed zo, eet smakelijk, en bel nog maar eens gauw.”

„Dag mam, groetjes aan oma.”

Waarom heeft Jessica nu toch weer zo'n onbehaaglijk gevoel?

Ze weet het zelf eigenlijk niet.

„Was dat Jessica?” vraagt moeder.

Mira knikt. „Ik moest u bedanken. Ze is erg blij met het pakje, en zei dat ze gauw eens komt, als ze genoeg geld overheeft dan. Ik wil niet te veel aandringen.”

„Het kind hoort eigenlijk nog thuis,” vindt Mira's moeder, „ik wil die reis wel voor haar betalen.”

Mira schudt haar hoofd.

„Ze moet leren om ermee rond te komen. Als ze werkelijk graag wil, zoekt ze wel een mogelijkheid.”

„Wat moet een jong meisje nu in zo'n vreemde stad?”

Mira haalt haar schouders op. „Volwassen worden waarschijnlijk, en zien wat er allemaal te beleven valt.”

Daarbij denkt ze meteen weer aan Lans, die dat ook graag wilde. Jessica lijkt waarschijnlijk op haar vader wat dat betreft. Volgens zijn broer, Rogier, heeft hij zijn zin gekregen. Met behulp van een hulporganisatie heeft Lans al heel wat landen bezocht en daar ook zijn handen uit de mouwen gestoken. Rogier woont, met zijn gezin, in de plaats waar Lans vandaan komt, en behartigt al Lans' zaken. Zo heeft hij ook de echtscheiding geregeld. Het contact tussen Jessica en haar vader is gereduceerd tot de gebruikelijke verjaardags- en nieuwjaarskaart. Ook een enkele groet vanuit het land waar Lans zich op dat moment bevindt. Het doet Jessica niets meer, voor haar heeft Lans afgedaan. Soms geeft dat Mira een soort voldoening. Aan de andere kant leeft er toch nog altijd dat vleugje verlangen naar de man van wie ze eens gehouden heeft. En soms vraagt ze zich af wat ze zou doen als hij plotseling voor haar neus zou staan. Niets, waarschijnlijk. In Jessica herkent ze veel van hem. Het bloed kruipt nu eenmaal waar het niet gaan kan. Mira heeft haar lesje geleerd, en wil Jessica wél de ruimte geven. Met haar dochter zal ze niet dezelfde fout maken als ze bij Lans deed, door nooit eens aan zijn wensen gehoor te geven. Toch bekruipt haar weleens de twijfel als ze naar haar moeders argumenten luistert, zoals: het kind is pas achttien, en leeft nu helemaal alleen in die grote stad. Zonder moeder om een oogje op haar te houden. Ook zonder vader die af en toe een verstandig woordje met haar spreekt. Mira moet er echter maar op vertrouwen dat Jessica het aankan. Toch leuk dat Jessica vroeg of zij eens bij haar kwam. Daar heeft ze best zin in.